

WEBINAR:
Adressesperre (kode 6 og 7)

28. april 2021

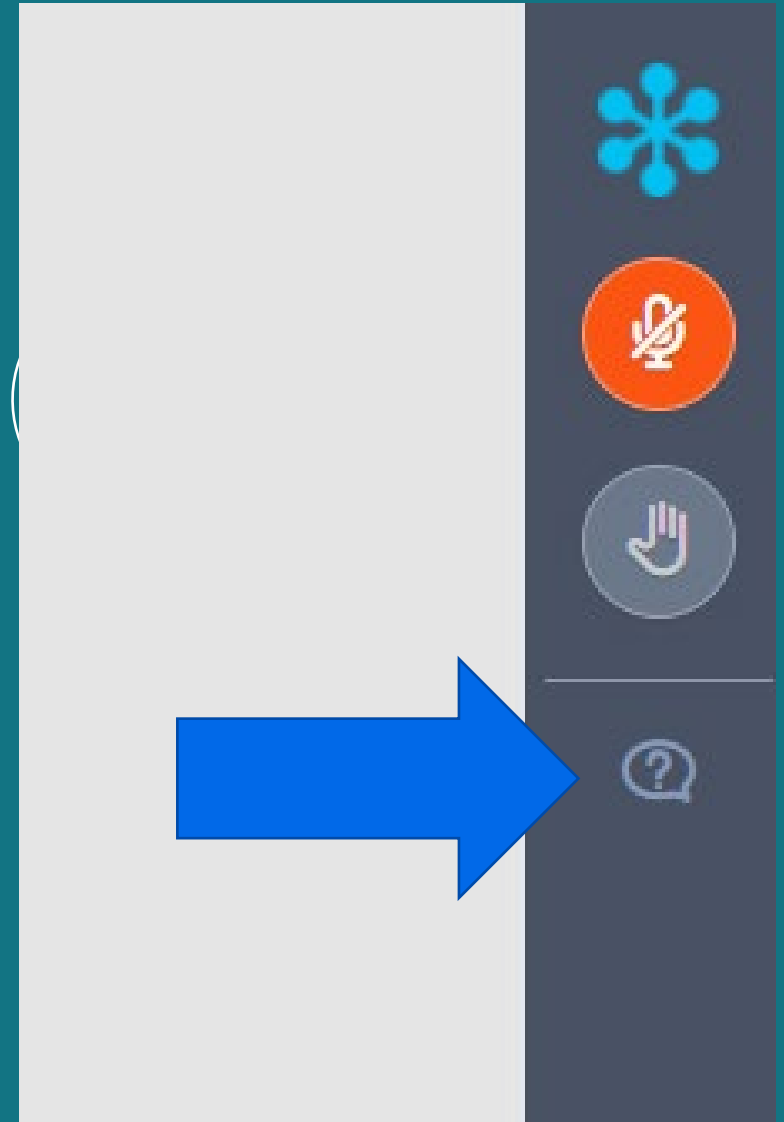
Kjøreregeler

- Møteleder styrer ordet
- Deltagernes mikrofoner er mutet som standardinnstilling
- Det foretas opptak av dette webinarret
- Presentasjonene legges ut på kurssiden på normen.no

- Vil du vite mer om hvordan vi jobber med GoToWebinar? Se mer på <https://ehelse.no/normen/aktuelt-om-normen/digital-kompetanseheving-med-normen>

Spørsmål underveis

- Bruk spørsmålsfunksjonen når som helst under foredragene
- Vi svarer på spørsmål enten i plenum og/eller i chat
- Vi lagrer spørsmålet ditt, men ikke hvem det kommer fra
- Hvis du har spørsmål som ikke blir besvart under kurset, send oss en epost til sikkerhetsnormen@ehelse.no

Agenda

- Normens faktaark 55 “Sperret adresse i folkeregisteret”
v/ Jan Gunnar Broch, sekretariatet for Normen
- Rutiner som er etablert for adressesperre i Helse Nord
v/ Helene Viktoria Mikkelsen, Helse Nord RHF
- Spørsmål fra salen

Tema for dette webinar er hvordan helse- og omsorgstjenesten kan beskytte lokalisering informasjon for personer som har sperret adresse, ikke detaljer om hvordan adressesperre tildeles osv.

Hva er adressesperre?

- Adressesperre er et virkemiddel som politiet kan ta i bruk for å **beskytte personer som utsettes for vold eller trusler om vold**.
- Det finnes to typer adressesperre. Adressesperre **kode 7** er mindre omfattende enn **kode 6**.
- **Adressesperre kode 7 eller «fortrolig adresse»** innebærer at adressen **ikke skal gis ut til private**. Adresseopplysninger er likevel tilgjengelig for alle offentlige myndigheter som har tilgang til opplysninger fra folkeregisteret.
- **Adressesperre kode 6 eller «strengt fortrolig adresse»** innebærer at opplysninger om adressen **ikke skal gis ut til noen**. Dette betyr at den trusselutsattes adresse i folkeregisteret kun er tilgjengelig for autoriserte personer. Adressen blir helt fjernet fra alle registre
- Kilde: <https://kriminalitetsforebygging.no/wp-content/uploads/2019/01/Veileder-beskyttelsestiltakene-Kode-6-og-Kode-7.pdf>

Hvem beslutter adressesperre?

- **Politiet** kan, i samråd med den trusselutsatte, beslutte å gi adressesperre som beskyttelsestiltak til voksne. Ved en slik beslutning sperres også adressen til eventuelle barn og resten av husstanden.
- **Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker** vurderer og kan beslutte adressesperre for barnet i saker om omsorgsovertakelse. I hastesaker kan også barnevernleder i kommunen beslutte adressesperre for barnet.

Normens faktaark om sperret adresse

- Faktaarket skal bidra til at helse- og omsorgssektoren opprettholder beskyttelse for trusselutsatte ved at:
 - virksomheter, helsepersonell og øvrige ansatte forholder seg til beslutningen om adressesperre på riktig måte
 - det klargjøres hvilke krav som skal stilles til systemer som behandler adresse eller andre lokaliseringer opplysninger
 - virksomheter forstår sitt ansvar for å ha systemer som sikrer riktig oppfølging og bruk av fastsatt adressesperre
- Hver virksomhet i helse- og omsorgssektoren må **fastsette og følge egne rutiner og prosedyrer** for bruk av folkeregisteropplysninger som har til hensikt å beskytte enkeltpersoner.

 www.normen.no		Utgitt med støtte av: Direktoratet for e-helse	
Sperret adresse i Folkeregisteret		Faktaark nr 55 Versjon: 1.2 Dato: 13.05.2020	
Formål	Adressesperre i Folkeregisteret er et tiltak for å beskytte trusselutsatte personer, dvs. personer som står i fare for å bli utsatt for alvorlig kriminalitet rettet mot liv, helse eller frihet. Typiske eksempler er vitner, informanter og personer som har blitt eller er utsatt for vold og trusler. Dette faktaarket gir en forklaring på hva adressesperre i Folkeregisteret innebærer. Faktaarket skal bidra til at helse- og omsorgssektoren opprettholder beskyttelse for trusselutsatte ved at: <ul style="list-style-type: none">• virksomheter, helsepersonell og øvrige ansatte forholder seg til beslutningen om adressesperre på riktig måte• det klargjøres hvilke krav som skal stilles til systemer som behandler adresse eller andre lokaliseringer opplysninger• virksomheter forstår sitt ansvar for å ha systemer som sikrer riktig oppfølging og bruk av fastsatt adressesperre Faktaarket gjelder for håndtering av adressesperre i dagens Folkeregister. Det pågår et arbeid med å modernisere Folkeregisteret. Faktaarket vil bli justert ved fremtidige endringer.		
Ansvar	Hver virksomhet i helse- og omsorgssektoren må fastsette og følge egne rutiner og prosedyrer for bruk av folkeregisteropplysninger som har til hensikt å beskytte enkeltpersoner. Kripos har et tett samarbeid med helse- og omsorgssektoren og kan bistå og gi råd i aktuelle spørsmål.		
Gjennomføring	Virksomheter i helse- og omsorgstjenesten bør gjennomgå faktaarket for å vurdere egne rutiner og opplæringsiltak for ansatte knyttet til sperret adresse i Folkeregisteret.		
Omfang	Alle virksomheter i helse- og omsorgstjenesten skal etablere et styringssystem for informasjonssikkerhet og personvern. Omfanget av styringssystemet skal tilpasses virksomhetens størrelse og omfanget av behandlingen av helse- og personopplysninger.		
Målgruppe Dette faktaarket er spesielt relevant for:	☒ Virksomhetens leder/ledelse ☐ Forskningsansvarlig ☐ Prosjektleder forskning ☒ Sikkerhetsleder	☒ Ansatt / medarbeider ☐ Forsker ☒ Personvernombud	☐ IKT-ansvarlig ☒ Databehandler ☐ Leverandør
Hjemmel	Instruks for behandling av dokumenter som trenger beskyttelse av andre grunner enn nevnt i sikkerhetsloven med forskrifter (beskyttelsesinstruksen).		
Referanser	<ul style="list-style-type: none">• Norm for informasjonssikkerhet og personvern i helse- og omsorgstjenesten kap. 5.2 og 5.3• http://kriminalitetsforebygging.no/wp-content/uploads/2019/01/Veileder-beskyttelsestiltakene-Kode-6-og-Kode-7.pdf		

Om adressesperre

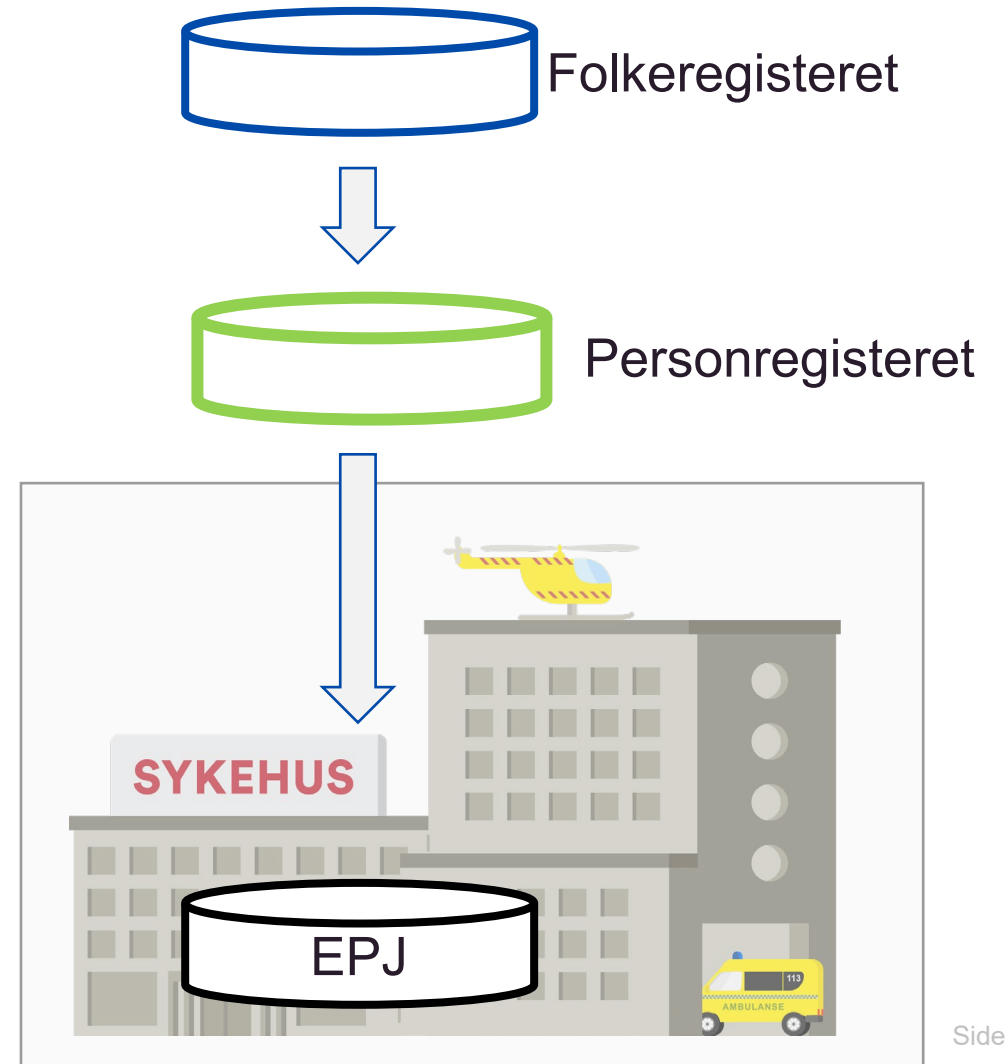
Adressesperre innebærer at det er begrenset tilgang til opplysninger om personers adresse og annen lokalisering informasjon. Det at en person er trusselutsatt og har sperret adresse, er ikke konfidensielt.

Personer med adressesperre kan være både pasienter, brukere og ansatte i virksomheten.

Hvordan skjer sperringen i praksis?

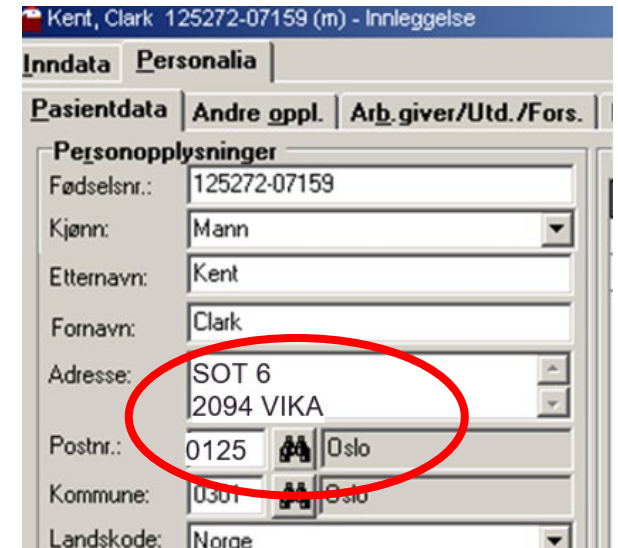
- Adressesperringen skjer i Folkeregisteret.
- Helse- og omsorgssektorens egen versjon av Folkeregisteret – Personregisteret - oppdateres i samsvar med Folkeregisteret.

- **For å sikre at sektoren følger opp adressesperringen er det derfor avgjørende å ha oppdatert folkeregisterinformasjon**

Grunnlag for utarbeidelse av rutiner (1)

- **Bevissthet!**
- **Oppdatert informasjon!**
- Det anbefales å bruke Personregisteret, og det bør **ikke lages og brukes kopier av det.**
- Det må gjøres **hyppig og jevnlig** oppdatering av virksomhetens systemer opp mot Personregisteret eller annen folkeregisterkilde.
- Virksomheten må ha god kunnskap og gode rutiner for bruk av Personregisteret eller annen folkeregisterkilde som virksomheten bruker.
- Virksomheten må bruke informasjon om adressesperren aktivt for å **beskytte den utsatte.**
- Virksomheten må ha kunnskap om **hvor adresseopplysninger og andre lokaliseringsopplysninger finnes** i virksomhetens systemer og **hvordan disse oppdateres** mot Personregisteret eller annen folkeregisterkilde som virksomheten bruker.

Kent, Clark 125272-07159 (m) - Innleggelse

Inndata Personalia

Pasientdata Andre oppl. Arb.giver/Utd./Fors.

Personopplysninger

Fødselsnr.: 125272-07159

Kjønn: Mann

Etternavn: Kent

Fornavn: Clark

Adresse: SOT 6
2094 VIKA

Postnr.: 0125 Oslo

Kommune: 0301 Oslo

Landskode: Norge

Grunnlag for utarbeidelse av rutiner (2)

- Virksomheten må ha sikkerhet for at **kunnskap om aktuell adressesperre** når riktig nivå og riktige brukere i virksomheten, for eksempel **skrankepersonell** og **sentralbord**.
- Virksomheten må ha gode rutiner for å følge opp **hendelser** som angår adressesperrer.
- Virksomheten må ha gode **eksempelrutiner**.

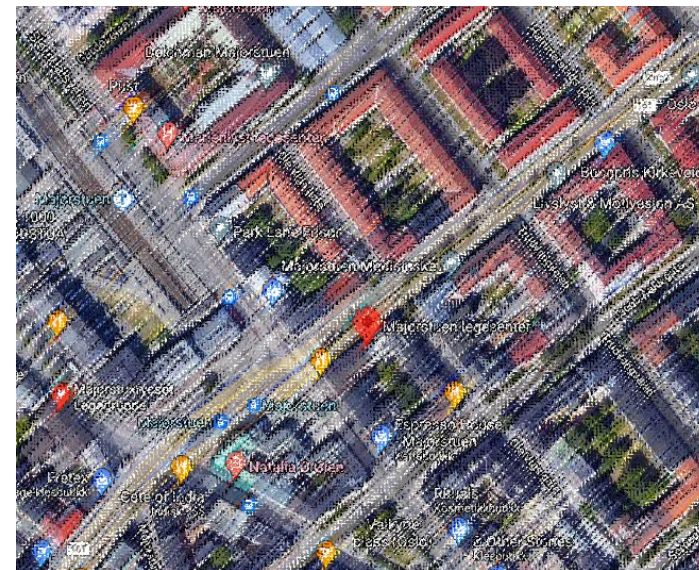
Andre momenter (1)

- Det er alltid en god regel å **dobbeltsjekk adressen** før noe sendes - for eksempel prøvesvar, innkallinger osv!
- Ved midlertidig oppholdssted, for eksempel ved **sykehusinnleggelse**:
 - Opplysning om midlertidig oppholdssted er like beskyttelsesverdig som bostedsadressen.
 - Rutiner må sørge for at oppholdet forblir hemmelig.
 - Besøk som medfører trussel for personen må forhindres
- Helsepersonells **hjemmebesøk**: Rutiner må sikre at lokaliserende opplysninger ikke kommer til uvedkommende.
- Postforsendelser som gjelder den trusselutsatte skal sendes til registrert postadresse i Personregisteret eller annen folkeregisterkilde som virksomheten bruker. Er man usikker på postadressen, **kan post alltid sendes via SOT 6.**

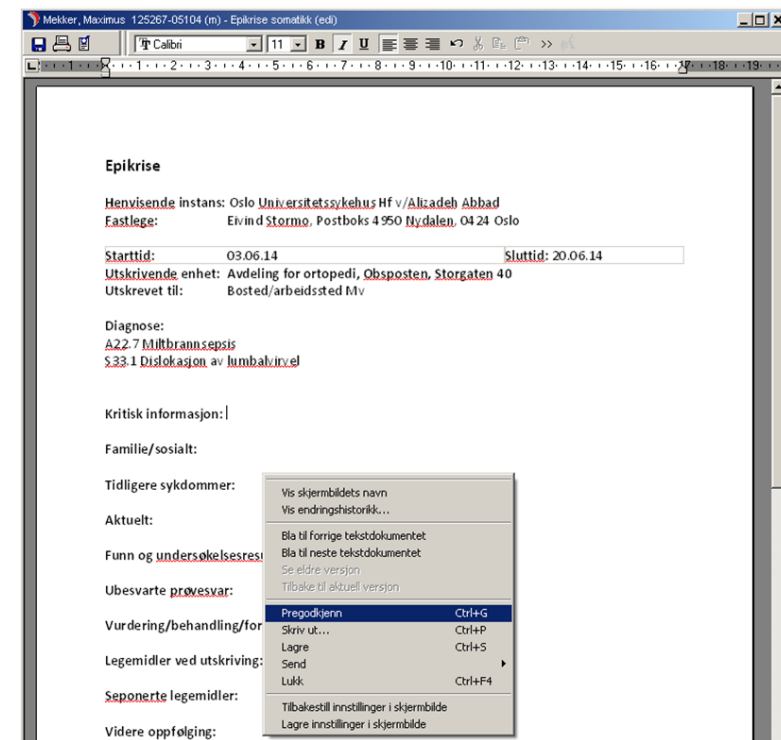
Andre momenter (2)

- Opplysninger om hvem som er personens **fastlege** vil være omfattet av beskyttelsesinstruksen, ettersom det **avslører** hvor personen oppholder seg.
- Dersom det er **forsinkelse** i oppdatering av Personregisteret eller annen folkeregisterkilde som virksomheten bruker vil det i en periode kunne oppstå behov for at personen selv må opplyse om at han eller hun har adressesperre.
- Opplysninger om adresse må ikke legges inn andre steder enn der det vurderes som trygt.
- **Kripos skal varsles ved uberettiget tilgang til graderte adresseopplysninger**

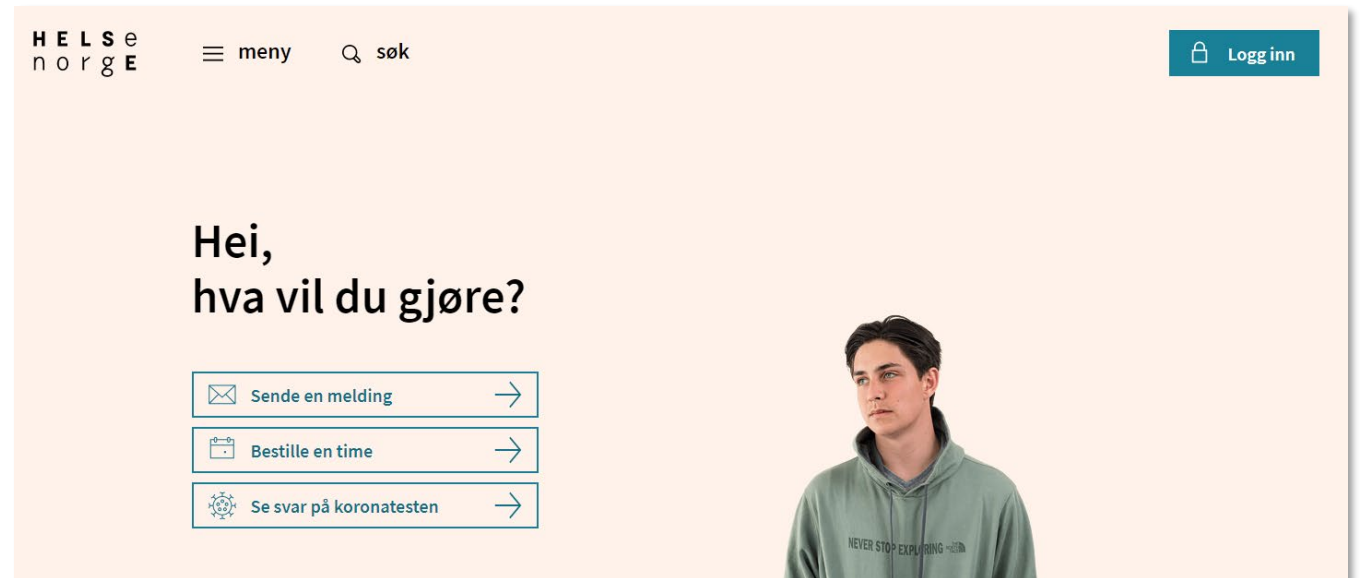
Elektronisk pasientjournal (EPJ)

- I pasientjournal skal opplysninger om eventuelt adressesperre **være i samsvar med oppdatert folkeregisterinformasjon**
- Virksomheten må ha **gode rutiner for styring av tilgang til journaler til personer med adressesperre**. Tilgang må begrenses elektronisk, dersom det ikke er andre måter å sørge for at bo- eller oppholdssted forblir ukjent.
- Helsepersonell kan **sperre** lokaliseringer i EPJ.
- Dokumenter må **behandles og oppbevares** på en slik måte at lokaliseringer om personer med adressesperre ikke blir kjent for uvedkommende.
- **Utlevering** av helseopplysninger må gjøres på en slik måte at lokaliseringer om personer med adressesperre ikke blir kjent for uvedkommende.

Digitale tjenester m.m.

- Resepter
- E-postutsending
- Nettbaserte spørretjenester
- Kjernejournal
- Digitale tjenester
- Problemstillinger rundt barn og innsyn ved foreldreansvar

Rutiner for adressesperre i Helse Nord

Hva er etablert i Helse Nord og utfordringer fremover

Helene V. Mikkelsen

EPJ-rådgiver i Regional Forvaltningscenter EPJ

Registrering av adresse og pasientopplysninger

- Helse Nord har felles DIPS-database og dermed felles pasientregister
- Tre helseforetak er på DIPS Classic og ett er på DIPS Arena, men samme pasientregister brukes
- Pasientopplysningsbildet

Status i Helse Nord i dag- pasientregisteret

- Pasientregisteret i DIPS databasen blir oppdatert fra Folkeregisteret en gang i uken via flatfil fra Tieto/Evry
- Bostedsadresse, kommune og kommunenummer hentes inn, men ikke c/o-adresse, tlf. nr. eller e-post adresse
- For innbyggere som har adressesperre vil det være registrert fullt navn og fødselsnummer. I feltet «Adresse vil det stå:
 - «Sperret adresse» hvis pasienten har «Strengt fortrolig-adresse»
 - Postens adresse hvis pasienten har «Fortrolig-adresse»
 - Postnummer: 0000 Ukjent Norge
 - Kommunenummer vil ikke alltid være utfylt
 - Trygdenasjon vil alltid være Norge

Prosedyre for registrering av adresse

- Innbygger som har fortrolig adresse (kode 7) eller strengt fortrolig adresse (kode 6)
 - Begge skal registreres med c/o adresse: Sot 6, Postboks 2094 Vika, 0125 Oslo
 - Barn <18 år ivaretatt av barnevernet: Skatt Nord Hammerfest- PREG, Postboks 200, 9615 HAMMERFEST
 - Helseforetakets kommune skal registreres i feltet «Kommunenr/kommune»
 - Adressen i adressefeltet skal aldri endres eller registreres i pasientopplysningsbildet selv om pasienten oppgir den
 - Informasjon som er geolokaliserende skal skrives i et journalnotat av ansvarlig behandler og sperres for innsyn for alle utenom vedkommende og journalansvarlig
 - Som fastlege, pårørende, bostedsadresse, henviser
 - Opprettes hjelpenummer hvis pasientens fødselsnummer ikke skal oppgis
 - Ved innleggelse skal ikke ledsager registreres ikke som innlagt
 - Registrere at oppholdet skal hemmeligholdes
 - Fører til en markering i alle pasientlister

Hvilke rutiner har avdelingen

- Hvordan får avdelingen info om hvilke pasienter som har adressesperre?
 - Kontaktes av politi eller barnevern på forhånd
 - Pasienten selv
- Avdelingene har interne møter:
 - informerer om at slike pasienter kommer
 - påpeker prosedyren som må følges

Utfordringer

- Hvordan få oversikt over hvilke innbyggere som har adressesperre?
 - Nå kun informasjon fra pasienten selv, og fra politi og barnevern
 - Ikke mulig å identifisere det i pasientregisteret
- De som har tilgang til pasienten kan gjør endringer i pasientopplysningen som f.eks. adresse, pårørende, kontaktpersoner
 - Helse Sør-Øst har dette i bestilling for utvikling i DIPS AS
 - Sperring av slike opplysninger og tilgang til utvalgt personell for registrering av for eksempel c/o-adresse
 - Automatisk melding når du søker opp en pasient med adressesperre
- DIPS har ingen rapport tilgjengelig for å kontrollere om adresse er endret til f.eks. bostedsadresse– behov for lokal forvaltning
 - Helse Sør-Øst har i bestilling utvikling av slik rapport i DIPS AS
- Behov å skjerme tilgang til geolokaliserbar informasjon, f.eks. innkomne henvisninger

Kontaktinformasjon

Helene Viktoria Mikkelsen | *EPJ-rådgiver*
Helse Nord | Forvaltningscenter EPJ

Tlf: +47 906 00 927

Skype: 77 67 95 63

e-post: helene.viktoria.mikkelsen@helse-nord.no

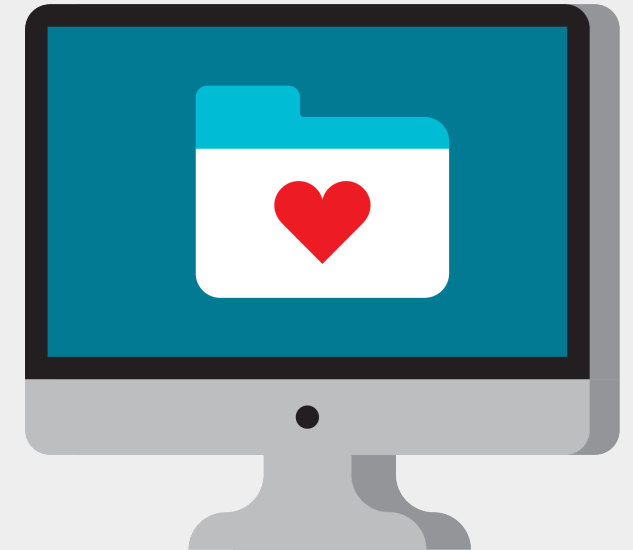

Problemstillinger og spørgsmål fra den digitale salen

Ta gjerne kontakt om du har innspill til Normens veiledningsmateriell!

- Hva trenger du?
- Hva mangler?
- Hva kan oppdatert veiledningsmateriell bidra med?

- Vil du være med i referansegruppe?
 - Internkontroll og risiko
 - Forskning
 - Tilgang

sikkerhetsnormen@ehelse.no

Bli med på våre andre webinarer!

05. mai	Innspillswebinar faktaark DPIA
12. mai	Heldagskurs: Intro til Normen
19. mai	Skytjenester og tjenesteutsetting v/Norsk Helsenet

Samtidig legger vi planer for med.tek-kurs, kurs for små virksomheter, innspillswebinarer til Normens veiledningsmaterieell og mye mer!

Følg med på normen.no, sosiale medier og Normens nyhetsbrev!